

PŘÍPRAVA NA VÝUKU

formulář pro učitele vznikl v rámci projektu
Cestou vývojového kontinua – podpora učitelů v osvojování formativního hodnocení

Škola: **ZŠ a MŠ Dub nad Moravou**
Předmět: **Vlastivěda**
Třída: **5.** Vyučující: **Mgr. Ivana Buchtová**
Počet žáků: **17 žáků** Datum: **polovina září 2021**

CÍLE VÝUKOVÉ JEDNOTKY PRO UČITELE

obecnější záměr, obecnější znalost, dovednost pro danou výukovou jednotku (zpravidla bývá formulován v infinitivu), odvíjí se od očekávaného výstupu.

1. Vysvětlit pojem státní svátek.
2. Umístit správně nejvýznamnější svátky v kalendáři.
3. Vysvětlit důvody, původ svátku.

TÉMA

učivo, které je prostředkem k dosažení cíle

Státní svátky v průběhu roku

VÝSLEDKY UČENÍ/DŮKAZY UČENÍ NA KONCI VYUČOVACÍ HODINY

výsledky procesu učení, nejlépe v 1. os.j.č. – z pohledu žáka, možno ve 3. os. j. č.

- Víím, proč mají rodiče občas volno i ve všední dny.
- Vysvětlím, proč se některé dny označují jako STÁTNÍ SVÁTEK.
- Vysvětlím, jak jsou státní svátky propojené s českou historií, kulturou a náboženstvím.
- Umístím konkrétní státní svátky k datům v kalendáři.

INDIVIDUALIZOVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ/DŮKAZY UČENÍ PRO ŽÁKY SE SVP

je-li třeba je specifikovat odlišně

Ne

ZPŮSOB ZPROSTŘEDKOVÁNÍ CÍLE ŽÁKŮM

jakým způsobem budete s cílem pracovat: kdy, jak

- Cíl hodiny je zapsán na tabuli ve formě nadpisu STÁTNÍ SVÁTKY.
- Společně s žáky vyvozujeme, co všechno se v souvislosti s tímto tématem můžeme naučit.

- Většinou se mi podaří děti dostat k tomu, aby jednoduše formulovaly to, co mám v plánu. Občas mne překvapí tím, že je napadne věc, na kterou jsem já nepřišla, pak ji dodatečně zahrneme do cílů.

VÝUKOVÉ STRATEGIE/UČEBNÍ ČINNOSTI

popis procesu učení: činnosti, způsob organizace, postup, prostředky ad.

1. Brainstorming na téma KDY MÁME VOLNO NEJEN MY, ALE I NAŠI RODIČE (PRÁZDNINY, VÍKENDY, DOVOLENÁ, SVÁTKY CÍRKEVNÍ, SVÁTKY STÁTNÍ apod. Děti chodí k tabuli a zapisují svoje myšlenky v heslech, třída je zvyklá, že se nemusí hlásit a pracují samostatně (3 minuty).
2. Práce s prázdným měsíčním kalendářem ve skupinách (3 skupiny po 4 a 1 skupina 5 žáků) – děti se pokoušejí zanést do jednotlivých měsíců státní svátky, orientačně – není nutné znát konkrétní datum, učitel se spokojí s formulací typu „v květnu jsou někdy dva volné dny týden po sobě“. Společně uvažování nad tím, PROČ se který svátek slaví. (10 minut)
3. Společné vyhodnocení práce skupiny – sběr dat na tabuli, sjednocení datování svátků, kontrola v kalendáři ve třídě, případně mohou děti použít mobilní telefony. (5 minut)
4. Na připravené pruhy papíru v počtu 12 ks nadepsané názvem měsíce (pro každý měsíc 1 kus), které si skupiny mezi sebou rozdělí, zapíše správné datum svátku a jeho název – každá skupina má 3 pruhy. Poté umístí na tabuli pomocí magnetů ve správném pořadí – všechny pruhy vytvoří 1 velký kalendář s konkretizovanými státními svátky. (5 minut)
5. Diskuze na téma „Proč slavit svátek volnem ze zaměstnání a ze školy?“ – jsou i jiné možnosti oslavení svátku? Využívají lidé opravdu volno k tomu, aby si v klidu uvědomili význam svátku? Jak lidé nejčastěji takové volno využijí? Neberou ho jen jako volno a nezapomínají, co se vlastně tento den slaví? Celá třída, nácvik pravidel diskuze. (10 minut)
6. Závěr hodiny – každá skupina si vylosuje 1 svátek (kromě Vánoc a Velikonoc) a společně navrhne, jak by jej mohla rodina oslavit. Zadáním je i to, že součástí programu na tento den musí být i aktivita či alespoň zmínka o původu svátku, jeho historických, společenských, kulturních či náboženských souvislostech. Své rodinné programy ve stručné písemné podobě (heslovitá osnova či jednoduché věty) umístí na nástěnku, kde budou k dispozici po celou dobu až do další hodiny vlastivědy. (10 minut)
7. V následující hodině se k nim v úvodu vracím a děti hlasují o tom, který rodinný svátek je nejvíce oslovil a chtěli by se ho zúčastnit jako příslušníci této rodiny.

Poznámka k časovému rozvržení hodiny:

realizuje se před následující hodinou, v níž je možno práci dokončit v případě nečekaného zápalu a nasazení dětí. Běžně takto využívám 2 po sobě jdoucí svoje hodiny, kdy je mi líto děti brzdit a jejich aktivitu přerušovat či nuceně zkrátit. Pokud se práce ve vlastivědě protáhne do následující hodiny češtiny, nevidím v tom problém.

POPIS PRŮBĚŽNÉHO SLEDOVÁNÍ PROCESU UČENÍ, ZPĚTNÉ VAZBY NA PODPORU DOSAHOVÁNÍ VÝSLEDKŮ UČENÍ

může se prolínat s popisem výukových strategií

- Monitorování práce skupin a jejich jednotlivých členů, aktivizace pasivnějších žáků, průběžné povzbuzování a poskytování zpětné vazby při práci skupin – procházím třídou, hovořím tiše s celou skupinou či jednotlivými členy.
- Reakce na jejich zapojení do diskuze, podle možností jednotlivé myšlenky dětí mohou hodnotit i jejich spolužáci, já spíše řídím diskusi a usměrňuji, pokud se nedodržují pravidla.
- Vlastní hodnocení dětí navzájem.
- Správnost sestavení finálního kalendáře na tabuli.

ZHDNOCENÍ VÝSLEDKŮ UČENÍ ŽÁKY/SPOLUŽÁKY

sebehodnocení na konci hodiny formou vybrání jedné z přednastavených odpovědí

Zhodnocení výsledků učení učitelem

- Pokud se mi podaří naplánované aktivity realizovat v očekávaném rozsahu a žáci pracují tak, že plánované činnosti aktivně plní, považuji i svoje cíle za splněné.
- Pro důkladnější potvrzení toho, zda byly cíle hodiny splněny, případně zadám další hodinu samostatnou práci s prázdným kalendářem či aktivitu založenou na spojování názvu svátku a jeho data.

Sebehodnocení

- Cíle hodiny jsou na tabuli, v případě dobrého časového rozvržení hodiny zvládnou na jejím konci společně označení jednotlivých cílů barvou ze SEMAFORU. Pokud se nestihne společně, začnu další hodinu vlastivědy jednoduchou sebereflexí, jak se jim vedlo v minulé hodině.
- Z minulých ročníků byli žáci zvyklí po probrání učiva a jeho zopakování hned prověřovat formou testu, proto navrhuji „testík“.
- využila jsem jednoduché aktivity tzv. spojovačky data a názvu svátku.
- na přestávku jsem jim připravila PEXETRIO - trojice karet obsahujících datum, název svátku a popis svátku ve formě věty. Hráli si na principu pexesa, ale se 3 kartami tvořícími jeden celek.

REFLEXE VÝUKY

Děti ještě na počátku školního roku neuměly dobře pracovat ve skupinách, hodina neměla příliš hladký průběh. Zdržovala jsem se zejména neustálým připomínáním pravidel práce ve skupině, pravidel diskuze, usměrňováním vykřikujících dětí, aktivizací nepracujících dětí atd. Hodnotit se navzájem či samy sebe děti ještě nedokázaly. Vůbec jsem neměla dobré pocity. Po systematické šestiměsíční práci se třídou bych tuto hodinu dokázala realizovat s daleko lepším průběhem.